

תוכנית הקורס ורשימת קריאה לקורס



סמסטר 2 שנה 2026

בית ספר: בית ספר לאודר לממשל דיפלומטיה אסטרטגיה M.A

מדיניות רגולציה וניהול סיכונים ציבוריים

מרצים/ות:

עו"ד גיא מור guy.mor01@post.runi.ac.il

עוזרי/ות הוראה:

ד"ר ענבר מזרחי בורוכוביץ mizrachy.inbar@post.runi.ac.il

מספר הקורס:	סוג הקורס:	שעות שבועיות:	נקודות זכות:
24335	בחירה	2	2
דרישות הקורס:	קוד קבוצה:	שפת לימוד:	
עבודה מסכמת	261388200	עברית	

נושאי הקורס



תיאור כללי

בעשורים האחרונים אנו עדים לעלייתה של המדינה הרגולטורית. תופעה זו כרוכה במתחים, למשל בין עליית כוחה של המדינה המודרנית לבין הקריאות להקלת הרגולציה. לצידה של התעצמות המדינה הרגולטורית מתפתח עולם תוכן חדש: מדיניות הרגולציה, תחום שעוסק בניהול הרגולציה ושיפור איכותה. סוגיות אלו אף עלו בשנה האחרונה לדיון ציבורי ער סביב חקיקת חוק עקרונות האסדרה, התשפ"ב-2021 בישראל.

הדיון ברגולציה הממשלתית מצוי בצומת בין מספר דיסציפלינות, שכן הרגולציה מעוררת סוגיות במישורים מגוונים. במישור המשפטי - תוכן ההוראות, האופן שבו הן מנוסחות וההשפעה של הרגולציה על זכויות ואינטרסים שונים. במישור המדיניות והממשל - המוסדות שקובעים את הרגולציה ויחסי הכוחות והדינמיקה בין המוסדות השונים. במישור הכלכלי - אילו השפעות יש לרגולציה על תמריצים של פרטים ואילו השפעות משקיות יש לה, מעבר להגנה על האינטרס המוגן.

מבנה הקורס

חטיבה ראשונה: תשתית ועקרונות יסוד

1. מבוא לקורס ומהי רגולציה
2. רגולציה איכותית וכשלי רגולציה
3. עקרונות ושלבים בתהליך גיבוש רגולציה איכותית

חטיבה שנייה: רגולציה – מקביעת התוכן ועד ליישום

4. עיצוב רגולציה: כלי מדיניות וכלים רגולטוריים
5. עיצוב רגולציה: בניית הכללים והחריגים
6. ניתוח עלות-תועלת
7. ניהול סיכונים ברגולציה
8. יישום הרגולציה: פיקוח, אכיפה, ענישה, שירות, בקרה

חטיבה שלישית: מדיניות רגולציה – התורה לניהול הרגולציה

9. הרגולטור
10. מדיניות רגולציה: עקרונות, פרויקטים, תהליכים, מונחים
11. מוסדות מדיניות רגולציה
12. אתגרי המערכת וחקיקת מסגרת

מטרות הקורס

הקורס מיועד לחשוף בפני הסטודנטים את השאלות המעשיות שנמצאות במרכז סדר היום בישראל ובעולם ולפתח יכולת לדון בהן באופן ביקורתי, לרבות: מהי רגולציה וכיצד ניתן להגדיר "רגולציה איכותית", כיצד יש לגבש רגולציה, מה הקשר בין רגולציה לניהול סיכונים ומה מייחד ניהול סיכונים ציבוריים.

בנוסף, ידונו שאלות מוסדיות ותהליכיות, כגון: מדוע מדיניות ציבורית ורגולציה בפרט נכשלות לעיתים תדירות בהשגת יעדיהן, מה נדרש ממקבל החלטות בדרג המקצועי, אילו סוגי רגולציות קיימות ואיך מתאימים כלי רגולטורי לבעיה נתונה, מה הכשירות המוסדית הדרושה כדי לייצר רגולציה איכותית, כיצד מדינות בעולם מתמודדות עם אתגר הרגולציה, מה נדרש בשלב היישום של הרגולציה בשטח כדי להגיע לתוצאות מיטביות ועוד.

הקורס ידון בסוגיות אלו תוך דגש על הפן המעשי והיישומי שלהן – תפקידם של הרגולטורים במציאות, תהליכי גיבוש מדיניות בממשלה וכיצד מבצעים ניהול סיכונים כחלק מעיצוב רגולציה.

הקורס יאפשר לסטודנטים להכיר מושגי יסוד ולרכוש הבנה של הרגולציה עצמה ושל המערכת הרגולטורית. בנוסף, הקורס יקנה לסטודנטים יכולת ניתוח של סוגיות מרכזיות בעולם הרגולציה בהקשרים שונים.

לאחר הקורס תהיה לסטודנטים הבנה של הסוגיות והדילמות המרכזיות שנמצאות כיום על סדר היום ויכולת לנתח מצבים בשדה מדיניות הרגולציה, רגולציות והצעות לשינוי רגולציה תוך יישום חשיבה מופשטת וחשיבה ביקורתית.

מבנה ציון הקורס

מבנה ציון הקורס